

Veileder for utviklingsplan for studietilbud

Dette er en veileder for utforming av *Utviklingsplan* som i henhold til *Mandat for studieprogramledelse ved UiT* skal utarbeides for det enkelte studietilbudet. Veilederen er et støttedokument ment som hjelp til den enkelte studieprogramlederen, og inneholder forslag til hva en Utviklingsplan kan inneholde og ikke en mal eller føring på hva en Utviklingsplan skal være. Det er viktig at hver enkelt Utviklingsplan utarbeides ut fra kontekst til det enkelte studietilbudet.

Veilederen er lånt fra NT-fak og har vært utformet i samarbeid mellom prodekan utdanning, undervisningslederne ved instituttene og studieprogramlederne der. Veilederen bør jevnlig tas opp og justeres ved behov.

Veiledende punkter for Utviklingsplan

- Utviklingsplanen bør:
  - være en flerårig plan og kan knyttes opp mot studieprogramleders funksjonstid eller instituttleders åremål. Den kan også legges til strategiperioder for fakultetet eller UiT.
  - fokusere på strategisk utvikling og hvilke tiltak som er knyttet til måloppnåelse for dette, og ikke på drift av studietilbudet
  - ha definerte mål for strategisk utvikling som kan vurderes oppnådd/ikke oppnådd i årlig rapport og ved planens utgang. Enten som
    - konkrete måltall eller tiltak, eller
    - hvis retningsgivende kunne vurderes gjennom konkrete måltall eller tiltak, «Forbedre/øke/ha fokus på, ved å...»
  - være et dokument som kan hjelpe studieprogramleder til å prioritere ressurser i sitt daglige arbeid. Utviklingsplanen kan justeres basert på årlig gjennomgang og rapport, punkter kan da:
    - tas ut
    - legges til
    - eksisterende punkter kan justeres
- Utviklingsplanen kan ha sitt utspring fra en eller flere innganger som:
  - strategiske retninger som fagmiljøet ønsker å utvikle. Dette kan være knyttet til revisjon av emner eller studietilbud som helhet og emne- og studieprogramdesign, pedagogisk og fagdidaktisk utvikling, fokus på bedring av læringsmiljø mm.
  - analyse av tilgjengelig datamateriale som rekrutteringstall, gjennomstrømning, Studiebarometeret, Kandidatundersøkelser mm. Tilgjengelig datamateriale bør underbygge valgte strategiske valg i Utviklingsplanen og kan benyttes som indikatorer for måloppnåelse.
  - styringssignaler i sektoren, inkludert styringssignaler ved NT-fak eller UiT som internasjonalisering og utveksling, styrke arbeidslivsrelevansen til tilbudet, fleksibilisering av studietilbudet mm
- Utviklingsplanen bør:
  - forankres ved instituttledelsen i utforming og med hensyn på ressurstilgang og enighet om strategisk fokus for valgt tidsrom
  - forankres i fagmiljøet som tilhører studietilbudet, dette kan være gjennom innspillsrunder, ved representasjon fra alle faggrupper, i programråd/programstyrer eller ved allmøter ol.

Utkast til Utviklingsplan for ph.d.-programmet ved HSL-fakultetet

Utviklingsplanen legges til strategiperioden for [fakultetets strategiske langtidsplan 2023-2027](#). Det skal fastsettes resultater/måloppnåelse for ph.d.-utvalgets funksjonstid, det vil si frem til 31.12.2025.

Ph.d.-programmet i humaniora og samfunnsvitenskap har bred faglig sammensetning med doktorgradskandidater og veiledere lokalisert på universitetets campus i Tromsø, Alta og Harstad.

Forskerutdanningen skal være like utviklende og meningsfull for den enkelte doktorgradskandidaten som den er nyttig og nødvendig for arbeids- og samfunnsliv. Ph.d.-studiet skal videreutvikles til å bli mer attraktiv og tilpasset nærings- og samfunnsliv i nord.

Studietilbudet må fortsette/utvikles slik at det rekrutterer bredt og passer for ulike grupper kandidater som ønsker å kvalifisere seg for å arbeide med forskningsvirksomhet på høyt internasjonalt nivå og annet arbeid i samfunnet der det blir stilt høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning. Den faglige kompetansen som utvikles i fakultetets forskningsmiljøer og studietilbudene på bachelor- og masternivå, setter de faglige rammene for hvilke prosjekter som kan gi opptak til forskerutdanning ved fakultetet. Samiske og kvenske perspektiver skal styrkes i ph.d.-utdanningen, både i studietilbudet av ph.d.-emner og valg av ph.d.-prosjekt, men da må veilederexperten finnes og rekrutteringsgrunnlaget økes.

Målsetting: Presentere fagområdene for prosjekter som kan gis opptak til ph.d.-programmet i studieplanen.

Tiltak: instituttene/sentrene bes lage beskrivelser av fagområdene. Fagbeskrivelsene må bygge på de faglige studietilbudene på bachelor- og masternivå, og veilederexperten på fagområdene.

Målsetting: Flere av de vitenskapelig tilsatte må få erfaring med arbeidsoppgaver på ph.d.-området og opplæring som veiledere av ph.d.-kandidater. Hovedveileder skal ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder. Personer uten tidligere veiledererfaring på ph.d.-nivå, kan oppnevnes som biveiledere.

Tiltak: Krav om kurs i forskningsveiledning for å kunne oppnevnes som veiledere av ph.d.-kandidater. Mangler kurs gis det frist for å ta kurset første året som veileder. (Hvordan føre kontroll? Hvem skal ha ansvar for å påse at veilederne følger opp?).

Semestervise seminarer for veiledere av ph.d.-kandidater som forum for erfaringsdeling og kompetanseheving videreføres.

Målsetting: Styrke rekrutteringsgrunnlaget til stipendiatstillinger på fagområder der historiske tall har vist svak rekruttering.

Tiltak: Opprette et postmasteremne med f.eks. tema samiske perspektiver som skal forberede mulige søkere for videre studier på ph.d.-nivå. Må kanskje da henge sammen med kommende utlysning av stipendiatstilling? Sette av midler til stipend for masteroppgaver innen *fagområde....* Hvert stipend kan settes til f.eks. kr 25 000. To utlysninger i året. Se eksempel på [masterstipend hos KS](#)

Målsetting: Øke interessen for offentlig sektor ph.d. og nærings ph.d.

Tiltak: Invitere aktører i næringslivet og offentlig sektor til informasjonsmøter om mulighetene for kompetanseheving gjennom finansieringsmodellene hos Norges forskningsråd: Nærings-ph.d. og Offentlig sektor ph.d.

- Delta på arenaer/møteplasser der vi treffer folk i sektorer/virksomheter som kan ta info med videre i egen organisasjon (f.eks. Regionalt kompetanseforum; ....)
- Kontakt med og oppfølging hos virksomheten bør starte cirka ett år før søknadsportalen åpner hos NFR (i mars måned for frie prosjekter).
- Skal fakultetet være på tilbudssiden og stille med veiledning under utvikling av ph.d.-prosjekter?
- aktuelle offentlige virksomheter er partnerne i forskerskolen NORWEL, ansatte i skoleverket (Tromsø kommune); Troms fylkeskommune; Forsvaret....

Målsetting: Utvide emnetilbudet og skape bevissthet hos forskningsgruppene/fagmiljøene og instituttledelsen om at de har ansvar og deltar i å finne løsninger for at det finnes et studietilbud til opplæringsdelen.

Tiltak: Undersøke muligheten for å kombinere felles emne for både master- og ph.d.-studenter ('Heis-emner').

Inngå samarbeid med andre fakultet om å tilby obligatorisk opplæring innenfor forskningsetikk og formidling. Videreutvikle porteføljen av valgfrie ph.d.-emner gjennom samarbeid med andre fagmiljø ved UiT og eksterne universiteter og høyskoler.

Fagmiljø som søker om å få tildelt universitetsstipendiatstillinger må kunne vise til at det finnes et studietilbud innen fagspesifikk teori og metode av relevans for det omsøkte ph.d.-prosjektet.

Emnene til opplæringsdelen skal nedfelles i prosjektplanene til kandidaten for godkjenning av et endelig opptak. Ved behov må instituttet sette av ressurser for å (utvikle og) tilby egne ph.d.-emner/forskerkurs og/eller spesialpensum eller heisemner slik at kandidaten kan fullføre opplæringsdelen i henhold til planen og uten vesentlige forsinkelser i kandidatens studieløp.

Inkludere f.eks. fra HSL-fakultetets årsplanen 2024:

- Videreutvikle arbeidet med å kombinere fysiske og digitale undervisningsmetoder og læringsmiljø, samt synliggjøre gode praksiser knyttet til lærings- og studiemiljøer
- Etablere infrastruktur for samhandling med arbeidslivet
- Arbeide proaktivt for å øke interessen for offentlig og næringslivs phd
- Utvikle fakultetets satsing på, og øke interessen for, innovasjon gjennom å opprette nettsider, egne arrangementer rette mot ansatte, stipendiater og studenter.
- Begynne evalueringen av 3+1 piloten på forskerutdanningen.
  - Sjekk om midtveisevaluering er gjennomført for kull 2022 og tidspunktet for denne ifht godkjent framdriftsplan, samt evalueringspanelets vurderinger.
  - Sjekk antall og ev. forlengelser i stillingen som vil medføre utsatt tidspunkt for innlevering av avhandlingen.
  - De første kandidatene som vil kunne kvalifisere seg for gjennomføringsstipend er våren 2025. Foreta en spørreundersøkelse blant kandidatene i kull 2022 om de sikter seg inn mot å kvalifisere seg for gjennomføringsstipend på 12 eller 6 md, og sjekk opp mot hva hovedveileders vurderinger er for planlagt innleveringstidspunkt.
  - Sammenligningstall for piloten vil være andel kandidater som leverte inn avhandlingen innen finansieringsperioden utløp i kull 2021 og i eldre kull.

